

אור הצפון

מאמרי מוסר בעקבות שיחותיו של
הגה"צ מרן נתן צבי פינקל ז"ל
(הסבא מסלובודקה)

חלק שני

מסודר לפי פרשיות חומש שמות

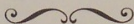
הועד להוצאת מאמרי מרן הסבא מסלובודקה זצ"ל
ירושלים תשכ"ח

אור הצפון

מאמרי מוסר משל הגה"צ מרן נתן צבי פינקל ז"ל
(הסבא מסלובודקה)

חלק ראשון

מסודר לפי פרשיות חומש בראשית

בהוצאת מוסד השכלי ע"י ישיבת חברון

ירושלים תשי"ט

תאמין. הרי שהמציאה תלויה ביגיעה, ומשום שהם הבינו וידעו בבירור מה שאפשר להשיג ביגיעה, עמלו ושאוּפו לכך וזכו למעלות עליונות. אבל אנו אין מכירים גדולתו של אדם ואין מבין את ערכו של רגע, לכן כל יגיעתנו והשגותינו מצומצמות ואין אנו מוצאים, אפוא, ביגיעתנו אלא רק בהתאם למושגינו.

אם כן, אפוא, זאת היא חובת האדם להתבונן ולהכיר מהו ערכו, וכמה יקר ערכו של רגע בחייו. ואם יבין כך האדם ויעמול להשיג אשר ראוי לו להשיג, אז — אם יאמר לך אדם יגעתי ומצאתי, תאמין!

ב

כמבואר, נבראו כל העולמות במעשה בראשית בגלל מצוה אחת של אדם הראשון. אם נתעמק יותר בדבר, נראה שנבראו לא רק בשביל קיום המצוה, כי אם בשביל כח הבחירה במצוה, כלומר: משום האפשרות שיש לו לבחור בטוב. שאם נאמר שכל תכלית הבריאה נבראה לשם קיום מצוה ממש, הרי ראוי היה לברוא את האדם ביום הראשון בתחלת בריאת העולם, ולאחר שיקיים את המצוה ישלימו לו תענוגות הבריאה ויכניסוהו לגן עדן, ולמה הכין הקב"ה מראש את כל מעשה בראשית והניחו בגן עדן ועידנו בכל, עוד קודם שנצטוו על המצוה? מכאן אנו רואים שכדאי היה לברוא את כל הבריאה לצורך האדם משום כח הבחירה שלו בלבד, ואמנם בזה רוממותו של האדם שהוא גדול מן המלאכים, כי המלאכים אינם נקראים בוחרים ואין להם האפשרות לחטוא, ואילו האדם בכחו לבחור בטוב וברע, ומשום כח זה נבראו בשביל אדם הראשון כל העולמות כולם, ולא משום שבחר בטוב, שהרי עדיין לא נצטוו ולא בחר בכלום, אלא משום שתוטבעה בו רוממות כזו שיש לו הכח לבחור.

הנה גם לאחר שחטא אדם הראשון, קיים הקב"ה את העולם בשבילו, וכן הוא מקיים את הכל אף בשביל הרשעים בכל הדורות, ואף כי נתמעטה הבריאה בחטאי הדורות, כגון: לאחר חטאו של אדם הראשון, וכן בדור המבול ובדור הפלגה וכו', בכל זאת נשאר עוד עולם גדול מלא כל טוב, והמאורות יוכיחו, שאף על פי שנתקטנו, אנו עוד מברכים עליהם: „לעושה אורים גדולים". כמו כן מצויים בכל הדורות אנשים אשר עלו לגדולה ושלטו בעולם שלטון רב בתור מלכים בכיפה ונהנים מכל תענוגי הבריאה בכל תקפם, ועוד, הרי השיית „מחדש